
ПОСТАНОВЛЕНИЕ

25.12.2023г.

КАРАР

№ 86

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә үз белдеге белән төзелгән бинаны сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында Карар кабул итү тәртибен раслау турында

Россия Федерациясе Гражданлык кодексы, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә" Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Ключи авыл жирлеге, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Ключев авыл жирлеге башкарма комитеты:

1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключи авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә үз белдеге белән төзелгән бинаны сүтү яисә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында Карар кабул итү тәртибен әлеге карарга кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карар үз көченә керә һәм Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключи авыл жирлеге муниципаль берәмлеге уставында билгеләнгән тәртиптә басылып чыгарга тиеш.

3. Әлеге карарның үтәләшен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Житәкчесе

А. А. Карпухин

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключи авыл жирлеге
Карарына кушымта
2023 елның 25 декабрдәге 86 номерлы карары

**Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключи авыл
жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә үз белдеге белән төзелгән
бинаны сүтү яисә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында Карар
кабул итү тәртибе**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Үз белдеге белән төзелешне сүтү турында Карар кабул итү тәртибе яисә үз белдеге белән төзелешне сүтү яисә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында Карар кабул итү тәртибе Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключи авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә (алга таба – Тәртип) Россия Федерациясе Гражданлык кодексының 222 статьясына ярашлы эшләнгән, үз белдеге белән төзелешне сүтү турында Карар кабул итүдә яки үз белдеге белән төзелешне сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында Карар кабул итүдә катнашучы затларның гамәлләр тәртибен, срокларын һәм даирәсен, үз белдеге белән төзелешне сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карарларны үтәү тәртибен билгели.

1.2. Үз белдеге белән төзелгән бина, корылма яисә билгеләнгән тәртиптә бирелмәгән жир кишәрлегендә яисә әлеге объектта төзелергә рөхсәт ителмәгән жир кишәрлегендә төзелгән яисә закон нигезендә кирәкле килешүләр, рөхсәтләр алмыйча яисә шәһәр төзелеше һәм төзелеш нормаларын һәм кагыйдәләрен бозып төзелгән бина, корылма яисә башка корылма тиешле килешүләр алу таләбе, рөхсәтләр һәм (яки) күрсәтелгән шәһәр төзелеше һәм төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре үз белдеге белән төзелеш башланган яки төзелгән көнгә билгеләнгән һәм үз белдеге белән төзелеш ачылган көнгә гамәлдә.

1.3. Үз белдеге белән төзелгән бинаны сүтүне яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерүне үз белдеге белән төзелгән бинаны төзегән яки төзегән кеше, ә мондый кеше турында мәгълүмат булмаганда, үз белдеге белән төзелгән яки төзелгән жир участогының Хокук иясе башкара.

1.4. Әлеге Тәртиптә кулланыла торган төп төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясенен норматив хокукый актларында билгеләнгән мәгънәдә кулланыла.

2. Жимерү турында Карар кабул итү хокукларын чикләү
үз белдеге белән төзелгән

2.1. Ключев авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба Башкарма комитет) үз белдеге белән төзелгән бинаны сүтү турында Карар кабул итэргә яки үз белдеге белән төзелгән бинаны сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында Карар кабул итэргә хокуклы түгел, әгәр:

2.1.1. Үз белдеге белән Төзелеш дәүләт яки муниципаль милектә булмаган жир участогында төзелгән яки төзелгән, әгәр мондый корылмаларны саклау гражданнарның тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч тудырса.

2.1.2. Күчемсез милек объектына милек хокукы бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында теркәлгән.

2.1.3. Күчемсез милек объектына милек хокукы Россия Федерациясе Гражданлык кодексының 222 статьясының 3 пунктына ярашлы рәвештә суд тарафыннан танылган яки аңа карата суд элек үз белдеге белән төзелгән бинаны сүтү турындагы дөгъва таләпләрен канәгатьләндерүдән баш тарту турында Карар кабул иткән.

2.1.4. Үз белдеге белән төзелгән күп фатирлы йорт, торак йорт яки бакча йорты.

2.1.5. Торак йорт яки торак корылма 2019 елның 01 гыйнварына кадәр дача яки бакча жир участкаларында төзелгән.

2.1.6. Үз белдеге белән төзелгән корылмалар федераль закон нигезендә дини билгеләнештәге милеккә карый, шулай ук дини билгеләнештәге милеккә хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән һәм (яки) аның белән бердәм монастырь, гыйбадәтханә яки башка культ комплексын тәшкил итә. «Дини билгеләнештәге милек» төшенчәсе «дәүләт яки муниципаль милектә булган дини билгеләнештәге милекне дини оешмаларга тапшыру турында» 2010 елның 30 октябрендәге 327-ФЗ номерлы Федераль законның 2 статьясының 1 пунктында күрсәтелгән мәгънәдә кулланыла.

2.1.7. Россия Федерациясе Жир кодексы үз көченә кәргән көнгә кадәр бина, корылма яки башка корылма төзелгән жир участогына хокук билгеләүче документлар юк.

2.1.8. 1998 елның 14 маена кадәр төзелгән бинага, корылмага яки башка корылмага төзелешкә рөхсәт юк.

2.2. Әлеге Тәртипнең 2.1.1 – 2.1.8 пунктларында каралган очракларда, үз белдеге белән төзелгән бинаны сүтү турында карар яки үз белдеге белән төзелгән бинаны сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карар суд тарафыннан гына кабул ителә.

2.3. Үз белдеге белән төзелешне сүтү турында карар яисә үз белдеге белән төзелешне сүтү яисә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карар Россия Федерациясе Гражданлык кодексының 222 статьясы нигезендә шәхси торак төзелеше өчен билгеләнгән яки торак пунктлар чикләрендә урнашкан һәм шәхси торак төзелеше өчен билгеләнгән жир кишәрлекләрендә төзелгән шәхси торак төзелеше объектларына карата кабул ителми ярдәмче хужалык, торак йортларга һәм торак корылмаларга карата, бер үк вакытта түбәндәге шартлар булганда, дача һәм бакча жир участкаларында булдырылган:

бу объектларга, торак йортларга, торак корылмаларга хокуклар 2018 елның 01 сентябренә кадәр теркәлгән;

бу объектларның, торак йортларның, торак корылмаларның параметрлары рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрендә билгеләнгән чик параметрларына һәм (яки) мондый объектларның, торак йортларның, торак корылмаларның, Федераль законда билгеләнгән чик параметрларына туры килә;

бу объектлар, торак йортлар, торак корылмалар милек хокукында яки башка законлы нигездә әлеге объектлар, торак йортлар, торак корылмалар милекчеләренә караган жир участокларында урнашкан.

2.4. Әлеге бүлекнең 2.3 бүлеге нигезләмәләре шулай ук 2018 елның 01 сентябрәнән соң шәхси торак төзелеш өчен билгеләнгән яки торак пунктлар чикләрендә урнашкан һәм шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен билгеләнгән жир кишәрлекләрендә төзелгән шәхси торак төзелеш объектларына хокуклар күчү очрагында кулланыла.

3. Хәбәр итүне карау һәм карар кабул итү тәртибе

3.1. Үз белдеге белән төзелешне сүтү турында Карар кабул итү яки үз белдеге белән төзелешне сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында Карар кабул итү өчен нигез булып Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключев авыл жирлегенә башкарма комитетына үз белдеге белән төзелешне ачыклау турында хәбәрнамә һәм үз белдеге белән төзелешнең билгеләре булуын раслаучы документлар кертү тора.

3.1.1. Ачыкланган үз белдеге белән төзелеш турында хәбәрләр:

дәүләт хакимияте башкарма органнары:

Дәүләт төзелеш күзәтчелеге;

дәүләт жир күзәтчелеге;

су объектларын куллану һәм саклау өлкәсендә дәүләт күзәтчелеге;

аеруча саклана торган табигый территорияләргә саклау һәм куллану өлкәсендә дәүләт күзәтчелеге;

мәдәни мирас объектларының торышы, торышы, сакланышы, файдалануы, популярлашуы һәм дәүләт саклавы буенча дәүләт күзәтчелеге;

дәүләт урман күзәтчелеге(урман саклау), аның карамагындагы дәүләт учреждениеләре;

федераль һәм төбәк әһәмиятендәге аеруча саклана торган табигый территорияләр белән идарә итүне гамәлгә ашыручы дәүләт учреждениеләренән әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендә дәүләт инспекторлары булган вазифа затлары;

аеруча саклана торган табигый территорияләрне саклау һәм куллану өлкәсендә муниципаль жир контролен яки муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органнары.

3.1.2. Үз белдеге белән төзелешне ачыклау турында белдерү формасы, шулай ук үз белдеге белән төзелешнең билгеләре булуын раслаучы документлар исемлеге төзелеш, архитектура, шәһәр төзелеше өлкәсендә дәүләт сәясәтен һәм норматив-хокукый көйләүне эшләү һәм гамәлгә ашыру функцияләрен гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә.

3.2. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключев авыл жирлеге башкарма комитеты үз белдеге белән төзелеш билгеләре булуын раслаучы хәбәрнамә һәм документлар керткән көннән алып егерме эш көннән артмаган срокта түбәндәге гамәлләрнең берсен башкара:

3.2.1. Үз белдеге белән төзелешне сүтү турында Карар кабул итүне тәмин итә.

3.2.2. Үз белдеге белән төзелгән бинаны сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында Карар кабул итүне тәмин итә.

3.2.3. Судка үз белдеге белән төзелгән бинаны сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында дөгъва белән мөрәжәгать итә.

3.2.4. Шул исәптән ведомствоара электрон хезмәттәшлекнең бердәм системасын һәм аңа тоташтырыла торган ведомствоара электрон хезмәттәшлекнең төбәк системаларын кулланып, үз белдеге белән төзелеш билгеләренең булуы күздә тотылмый дигән белдерүне дәүләт хакимияте башкарма органына, вазыйфаи затка, үз белдеге белән төзелешне ачыклау турында хәбәр килгән дәүләт учреждениесенә яки жирле үзидарә органына жибәрә.

3.3. Үз белдеге белән төзелешне сүтү турында карар, әгәр үз белдеге белән төзелеш хокук билгеләүче документлар булмаган һәм аларның булу кирәклегә закон нигезендә билгеләнгән жир участогында төзелгән яки төзелгән булса, яки үз белдеге белән төзелгән төзелеш рөхсәт ителгән файдалану төре мондый объектны төзүгә юл куймаган һәм ул гомуми файдалану территориясе чикләрендә.

3.3.1. Үз белдеге белән төзелешне сүтү вакыты үз белдеге белән төзелешнең характерын исәпкә алып билгеләнә, әмма өч айдан да ким һәм уника айдан да артык булырга тиеш түгел.

3.3.2. Әлеге Положениенең 1.3 бүлегендә күрсәтелгән кешеләр карар белән билгеләнгән вакытта үз белдеге белән төзелешне сүтергә тиеш.

3.3.3. Үз белдеге белән төзелгән бинаны сүтү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.30, 55.31 статьяларына ярашлы рәвештә башкарыла.

3.4. Үз белдеге белән төзелешне сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карар, әгәр үз белдеге белән төзелешне рөхсәт ителгән файдалану төре мондый объектны төзүгә юл куймаган жир участогында төзелгән яки төзелгән булса, һәм әлеге төзелеш территориядән файдалануның аерым шартлары булган зона чикләрендә, күрсәтелгән зона режимы мондый объектны төзүгә юл

куймаган очракта яки үз белдеге белән төзелешкә рөхсәт юк, әгәр күрсәтелгән зонаның чикләре, бу рөхсәт булу кирәклегә мондый объектны төзү башланган көнгә закон нигезендә билгеләнгән.

3.4.1. Үз белдеге белән төзелешне билгеләнгән таләпләргә туры китерү вакыты үз белдеге белән төзелешнең характерын исәпкә алып билгеләнә, әмма алты айдан да ким һәм өч елдан да артык булырга тиеш түгел.

3.4.2. Бу Тәртипнең 1.3 бүлегендә күрсәтелгән кешеләр:

- үз белдеге белән төзелгән бинаны сүтү яисә Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключев авыл жирлегә башкарма комитетына үз белдеге белән төзелгән бинаны билгеләнгән таләпләргә туры китерү максатыннан, карар белән билгеләнгән вакытта реконструкцияләүне күздә тоткан расланган проект документациясен тапшыру;

- үз белдегең белән төзелешне билгеләнгән таләпләргә туры китерү өчен күрсәтелгән карар белән билгеләнгән вакыт эчендә билгеләнгән таләпләргә туры китерергә. Шул ук вакытта, үз белдеге белән төзелешне сүтү өчен билгеләнгән вакытта, мондый затлар Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключев авыл жирлегә башкарма комитетына үз белдеге белән төзелешне билгеләнгән таләпләргә туры китерү максатыннан реконструкцияләүне күздә тоткан расланган проект документациясен тапшырырга тиеш.

3.4.3. Үз белдеге белән төзелешне билгеләнгән таләпләргә туры китерү аны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 6 бүлгә тарафыннан билгеләнгән тәртиптә реконструкцияләү юлы белән башкарыла.

3.5. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключев авыл жирлегә башкарма комитетына әлегә бүлекнең 3.1 бүлегендә күрсәтелгән хәбәрнамә кергән көннән бирле рөхсәт ителми:

3.5.1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключи авыл жирлегә муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү, мондый төзелеш урнашкан территориаль зонага, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төренә, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрларына, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә карата рөхсәт ителгән файдалану төренә һәм шундый төзелеш параметрларына туры килә торган үзгәрешләр кертү.

3.5.2. Үз белдеге белән төзелгән жир участогына карата яки шундый төзелешкә карата шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү.

3.5.3. Рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын үз белдеге белән төзелгән жир участогына карата реконструкцияләүгә рөхсәт бирү.

Әлегә бүлектә күрсәтелгән гамәлләрне башкаруны тыю үз белдеге белән төзелгән бинаны сүткәнче яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китергәнче саклана, әгәр дә әлегә хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча үз белдеге белән төзелгән бинаның билгеләре күренмәве турында Карар кабул ителгән булса, яисә

жимерү турындагы дэгъва таләпләрен канәгатъләндерүдән баш тарту турында суд карары законлы көченә кергән булса үз белдеге белән төзелгән яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү.

4. Карарларны үтәү

4.1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключев авыл жирлеге башкарма комитеты әлеге Тәртипнең 3.2.1, 3.2.2 пунктларында күрсәтелгән карар кабул ителгән көннән алып жиде эш көне эчендә:

4.1.1. Үз белдеге белән төзелешне башкарган кешегә, ә Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключев авыл жирлеге Башкарма комитетында үз белдеге белән төзелгән яки төзелгән жир участогына хокук иясе булган зат турында мәгълүмат булмаганда, тиешле карарның күчermәсен заказ хаты белән хәбәр итә.

4.1.2. Әгәр әлеге пунктның 4.1.1 пунктчасында күрсәтелгән затлар ачыкланмаган булса,:

Интернет челтәрендә үз белдеге белән төзелешне сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында хәбәрләр бастырып чыгару (халыкка житкерү) ;

үз белдеге белән төзелгән яки төзелгән жир участогы чикләрендәгә мәгълүмат калканында үз белдеге белән төзелгән бинаны сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында хәбәрләр урнаштыру.

4.2. Әгәр әлеге Тәртипнең 1.3 бүлегендә күрсәтелгән затлар тарафыннан билгеләнгән срокларда әлеге Тәртипнең 3.3.2 һәм 3.4.2 пунктларында каралган бурычлар үтәлмәсә, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключев авыл жирлеге башкарма комитеты түбәндәгә гамәлләрнең берсен башкара:

4.2.1. Әлеге Тәртипнең 3.3.2 һәм 3.4.2 пунктларында каралган сроклар үтәлгәннән соң жиде эш көне эчендә тиешле бурычларны үтәү өчен дәүләт хакимияте башкарма органына яки жирле үзидарә органына, дәүләт яки муниципаль милектә булган жир кишәрлекләрен бирүгә вәкаләтле, үз белдеге белән төзелгән яки төзелгән жир кишәрлегендә бу хакта хәбәрнамә жиберә дәүләт яки муниципаль милектә.

4.2.2. Әлеге Тәртипнең 3.3.2 һәм 3.4.2 пунктларында тиешле бурычларны үтәү өчен каралган сроклар тәмамланганнан соң алты ай эчендә судка жир кишәрлеген тартып алу һәм аны шәхси милектә булган жир кишәрлегендә үз белдеге белән төзелгән яки төзелгән очракта гына, үз белдеге белән төзелгән жир кишәрлеген жәмәгать сатуларынан сату турында мөрәжәгать итә бүленмәс жир участогында төзелгән яки төзелгән, анда шулай ук капитал төзелеш объектлары урнашкан, алар үз белдеге белән төзелмәгән.

4.2.3. Әлеге Тәртипнең 3.3.2 һәм 3.4.2 пунктларында тиешле бурычларны үтәү өчен каралган сроклар тәмамланганнан соң алты ай эчендә судка жир кишәрлеген тартып алу һәм аны шәхси милектә булган жир кишәрлегендә үз

белдеге белән төзелгән яки төзелгән очракта дәүләт яки муниципаль милеккә тапшыруны таләп итеп мөрәжәгать итә һәм мондый жир кишәрлеге территория чикләрендә урнашкан гомуми файдаланудагы, үз белдеге белән төзелгән яки бүленмәс жир участогында төзелгән очрактан тыш, анда шулай ук үз белдеге белән төзелмәгән капитал төзелеш объектлары урнашкан.

4.3. Үз белдеге белән төзелгән бинаны сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключев авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда башкарыла:

4.3.1. Үз белдеге белән төзелешне сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында хәбәр игълан ителгәннән соң ике ай эчендә әлеге Тәртипнең 1.3 бүлегендә күрсәтелгән кешеләр ачыкланмады.

4.3.2. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключев авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан үз белдеге белән төзелешне сүтү турында суд карары яки Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключев авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан үз белдеге белән төзелешне сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында билгеләнгән срок тәмамланганнан соң алты ай эчендә әлеге Тәртипнең 1.3 бүлегендә күрсәтелгән затлар 3.3.2 пунктларында каралган тиешле бурычларны үтәделәр, 3.4.2 әлеге Тәртиптә, һәм үз белдеге белән төзелгән яки төзелгән жир участогы башка кешегә файдалануга һәм (яки) милек итеп бирелмәгән яки ачык сату нәтижәләре буенча башка кеше тарафыннан сатып алынмаган.

4.3.3. Суд карары яисә Башкарма комитет тарафыннан үз белдеге белән төзелгән бинаны сүтү яисә аны үз белдеге белән төзелгән бинаны сүтү яисә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карар белән билгеләнгән срокта әлеге Тәртипнең 1.3 бүлегендә күрсәтелгән затлар тарафыннан әлеге Тәртипнең 3.3.2, 3.4.2 пунктларында каралган тиешле бурычлар үтәлмәгән төзелеш бүленмәс жир участогында төзелгән яки төзелгән, анда шулай ук үз белдеге белән төзелмәгән капитал төзелеш объектлары урнашкан.

4.4. Әлеге тәртиптәге 4.3 бүлекчәнең 4.3.1-4.3.3 пунктларында күрсәтелгән сроклар тәмамланганнан соң ике ай эчендә Башкарма комитет үз белдеге белән төзелгән бинаны сүтү яки аны мондый жиңмерү срокларын күрсәтеп, билгеләнгән таләпләргә туры китереп, билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында Карар кабул итәргә тиеш.

4.5. Әлеге Тәртипнең 4.3.2 һәм 4.3.3 пунктларында каралган очракларда Башкарма комитет үз белдеге белән төзелешне сүтү яки аны әлеге Тәртипнең 1.3 бүлегендә күрсәтелгән затлардан билгеләнгән таләпләргә туры китерү буенча эшләргә башкару чыгымнарын каплауны таләп итәргә хокуклы, очракны исәпкә алмаганда, әгәр федераль закон нигезендә жирле үзидарә органы Россия Федерациясе казнасы хисабына жирле бюджетның үз белдеге белән төзелгән бинаны сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү буенча эшләргә башкару чыгымнарын каплау хокукына ия булса.

5. Шикаяь

Үз белдеге белэн төзелгэн бинаны сүтү турында карарлар яки үз белдеге белэн төзелгэн бинаны сүтү яки аны билгелэнгэн талэплэргэ туры китерү турында карарлар суд тэртибендэ шикаяь ителергэ мөмкин.